

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 12.

¡¡¡JESÚS!!!

ARTICLE DE PRIMERA NECESSITAT EN LA QUARESMA.

No es d' aquella paraula que 's diu quan s' estornuda de la que anen a tractar, ni de si en son lloch está millor dit ¡Valgalí Déu!, ¡Salut! ó ¡Déu lo fassa bó! No volém entrar en materia tant delicada y tant trascendental.

Tampoch volém ficarnos ab aquell altre Jesús que dintre algunas senmanas los capellans han de matar, enterrar y fer ressucitar de nou, per repetir la mateixa operació l' any pròxim vivent.

La nostra intenció consisteix simplement en donar a coneixre un tipo de la nostra societat que val ben bé la pena de ser conegut; nos referim a aquell home nascut ó fet a propòsit per representar en los teatros lo paper de Jesús en lo mal anomenat *drama sacro Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist*. Y are no 's figurin que siga un tipo vulgar; no, senyors, no es d' aquells que facilment se troban per tot arreu; dificilment en tot Catalunya se 'n reunirian, ben buscats, mitja dotzena.

Comensa per dirse sempre artista y en general figura entre la classe de pintors ó escultors, ja com a fadri de poch préu, ja treballant pèl seu compte, donant eternament la culpa de la seva poca feina, no als bunyols que fá, sinó a la falta de protecció per part del govern y a la poca intel·ligencia del públich.

Lo famós drama del frare manresá, se 'l sab de memoria ab tots los punts y comas, y ab tots los *ets y uts*. En tot l' any, mentres treballa, si alguna cosa canta, es la marxa del calvari de 'n Yurch ó 'l coro d' àngels de l' Obiols que per més bonich que siga, resulta molt pesat, en la interminable escena de rentar los péus als dotze apóstols; y quan no canta, 'l sentiréu tot tirant ratllas ó fent estargits ó bè pastant barro (segons siga pintor ó escultor) recitar trossos per l' istil:

«Joan, mon amat cusi,
 «veniu, veniu fins a mi;
 «veniu Pere, veniu Jaume
 «y tots tres acompanyaume.»

O bè:

«N.— Hi ha un jove foraster
 «per cosas que ha menester,
 «Diu ab molta reverencia
 «si li daréu audiencia.
 »ANAS.—Lo Concell sempre la dóna
 «féulo qu' entri en hora bona.
 »N.— Diuhen los sabis rabins
 «que ja pots encrar a dins.»

Ab ell no s' hi pot tenir altra conversa que sobre la *Passió* y si voléu ferlo content, demanéu-lo per servir de modelo per algun quadro ó estatua.

Apenas véu al artista de debó ja li pregunta per l'

assumpto de la obra y quin personatge té de representar; y ja no necessita cap més explicació.

Inmediatament agafa una posició académica y dona a la seva cara una expressió capás de fer enternir las pedras ó fer tremolar los lleons. Aqueixa mimica puja de punt, si 'l personatge que té de representar es biblich; llavors si qu' está bé del tot, es clar (com la Biblia la coneix tant!

Tots los seus estudis de la joventut varen reduhirse a apendres de memoria 'l *Fleuri*, la doctrina del pare Claret y 'l compendi d' *Historia sagrada* del pare Mestres; un dels seus més grans desahogos es quan pot dir *juéu* a n' en Renan que tant maltracta al personatge que ell cifra tota la seva ditxa en poder representar.

No li parléu pas may de cómichs, pues vos dirá immediatament que son l' *escoria de la societat*. Es tant insult dir *cómic* al nostre héroe, com dir *passionari* a un cómic de debó.

Los cómichs de veras no fan may la *Passió*; la execució d' aquesta obra sols está reservada al nostre personatge y als seus amichs, sortits en sa majoria de la classe d' argenters; especialment lo Judas, es casi condició indispensable que treballi en algun obrador de plateria. Fora 'l personatge de Jesús, los demés *passionaris* s' ocupan en representar durant l' any (privadament, per supuesto,) lo *D. Jaume*, 'l *D. Pere*, 'l *Guzman* y otras produccions de idéntica categoria.

Pero torném al Jesús; un mes avants de Carnestoltas ja s' agita y gosa tant sols buscant teatro per funcionar durant la quaresma; sols un petit núvol lo posa inquiet, y es que quan tingui 'l teatro, haurá de anar en busca de cómichs (de la llegua ó *toreros*) perque, com de costum, li fassan lo Pilat, lo Sant Pere y pot ser fins lo Sant Pau, entre 'ls homes; la Mare de Déu y la Magdalena entre las donas; (qu' en quant a las demés donas ja las fan, la filla, germana ó muller dels mateixos *passionaris*.)

Figúrsel ara en possessió ja de teatro y enrahonant ab lo maquinista per posar la gran obra en escena.

—Voldria veure 'l decorat de la casa—comensa a dir ab aquella véu dolça y compunjida que usa tot l' any, y especialment en aquesta época.

—Quantas decoracions necessita? li pregunta 'l maquinista.

—Tres, contesta ell sense inmutarse: un carrer, una selva y una sala; pero si n' hi ha més millor.

Es menester advertir que en la *Passió* hi ha trenta nou! cambis de decoració.

Suposém, per un moment que 's troba en un teatro qu' está sols mitjanament sortit de repertori modern y quo no té res del antich, donchs ell queda tant tranquil y desseguida fa 'l repartó d' aquesta manera, tot explicantlo al maquinista:

—La sala blanca, será la casa de la Mare de Déu; lo *saló aforat* (que es bisanti), servirà pèl Pretori de

Pilat; aquesta *sala curta* (barroch y ab grupos d' armas de foch, blancas y escuts) será la casa de Caifás; aquestas *fermas de muralla* (pintadas pera 'l *Moliner de Subiza* y la *Conquista de Madrid*) per l' entrada a Jerusalem; aquestos *matorrals* ó *aplichs de jardí*, per la elevació del hort; la *ferma de ciutat* (qu' es del tot moderna) junt ab algunas *penyas* lo calvari ab la vista de Jerusalem, etc., etc. De tot lo qual ne resulta un escándol decoratiu, que de cap manera priuan al bon Jesús de dir y assegurar que la *Passió* será posada en escena ab *tot luxo y propietat*, sent lo pitjor de tot moltas vegadas, que 'l públich s' enterneix veyent, per exemple, las voltas dels Encants convertidas en *carrer de l' Amargura* y la tradicional escena del sopar celebrarse en una sala decorada a istil Lluís XIV y que vuit dias avants havia servit pèl sopar de la *Traviata*.

Quan jove, havia sentit contar lo nostre home, que 'l famós Murillo confessava y combregava cada vegada que havia de comensar ó treballar en un quadro religiós, a fi de estar en gracia de Déu y quedar impregnat de aquell misticisme que sols lo immortal pintor andalús vá sapiguer imprimir en las sevas obras; no olvida ell aquesta circumstancia, y no tant sols confessa y combrega 'l dia que representa, sinó tota la Quaresma y un mes avants, per estar sempre en plé us d' aquella gracia.

També durant tot aqueix temps menja poch y encare de peix, suprimint lo vi per estar sempre ben groch. Tot l' any usa ademés unas cotillas de goma perque se li dibuixin bé las costellas, y ell qu' es en general prim y d' estatura regular, passa la vida sense tallarse 'ls cabells ni afeitarse perque 'l pèl se li acabi de menjar la poca cara que li queda ab tanta falta d' aliments y escés de martiris y privacions. Un ne coneixém, que fins s' atipa de cals d' emblanquinar y vinagre en perjudici del ventrell, per estar més afinat.

Prescindim de mes detalls generals y examinemlo posat entre bastidors; ell ho dirigeix tot; corra de un costat al altre, *dona las sortidas*, senyala 'ls *multis* (fugidas de la escena), *dona 'ls tochs* pèls cambis de decoració, apunta als actors per entre bastidors y també estant en escena; dirigeix la manobra y *dona lllissons* al mestre de ball en l' acte del infern; en una paraula: per tot se 'l véu y per tot se 'l troba, verdaerament fá com Déu que diuhen qu' es per tot.

Y com la gent de teatro no sempre es molt fina, devengadas li contestan de una manera bastant insultant, y ell, no s' enfada y respon sempre ab aquella humilitat que tant predica l' Evangeli. Pegarli, es pegá a una criatura, pues es ben sapigut que ell no s' hi tornarà; Jesús, segons diuhen, tampoch s' hi tornava, antes bè presentava encare l' altra galta.

Avants d' entrar en la escena de l' hort de Jetsemani, crida al comparsa que li té de pegar la bofetada y li repeteix quatre ó cinch vegadas cada nit:—Escollit

noy: quan sigui á pegarme la bofetada, no tinga por de ferme mal, ¿ho sent? Tè de procurar que 'l *vech* se senti ben clar de tot lo teatro—y á pesar d' aquest encàrrech, no pensin que busqui un home qualsevol, no; ben al contrari, procura que sigui un home ben fornit y ab unas manassas ben grossas, de modo que una vegada en lo teatro *Romea*, varem veure al Jesús tambalejar y caure mitj en basca, y acabat l' acte, 'l pobre comparsa espantat perque creya haverne fet massa anava á darli una satisfacció y ¡quina seria la seva admiració! quan véu que 'l Jesús agafantli la mà y besantli, li deya:—Gracias, fill meu, gracias; demà ho farás com avuy y aquí tens mitja pesseta per lo bè que t' has portat.—

Una cosa per l' istil succeheix quan l' assotan y quan lo portan á empentas d' Herodes á Pilat; sempre demana que l' assolin de debó y que las empentas siguin fortas; vol produhir efecte. Lo únich que vol que sigui figurat es lo clavament de la creu y la llansada; no per por de patir y morir ¡cal ¡res d' aixó! Si ell pogués, ressucitar, també ho pendria; però com no gosa de semblant privilegi, se veuria privat de la inmensa satisfacció que li proporcionan los sufriments de Jesús.

Quan lo nostre héroe está més sublime, es en l' entreacte ó descans que tè entre 'l quadro primer del Calvari y lo segon; quan cau lo teló, baixa pausadament de la creu y al peu d' ella, servintli mitj de respaldó y mitj de capselera, s' ajéu portant per tot traje *las carns* y la tovallola, y reposa una estoneta tot fumantse tranquilament un cigarrillo de paper que ha demanat á algun dels seus companys.

Molt va sorprendrens la primera vegada que ho varem veure y la nostra natural curiositat nos va portar fins á l' indiscreció, preguntantli:

—Podria saberse perque vosté, ja que no tè cap vici, fuma precisament en aquestos moments?

—Perque, vá respondre'ns ab plena convicció, jo no puch mo'ir, com Jesús, y 'l fum del cigarrillo anantsen cap amunt, me fa l' ilusió, qu' es lo meu esperit, que desprenentse del cos, surt per la boca y va recte á besar lo front del Deu Pare Omnipotent.

—Efectivament, aixis es.

P. A. U.

RECORT DEL CARNAVAL.

I.

La campana de l' iglesia de Sant Agustí acabava de tocar trista y pausadament lo comensament de la quaresma, al caure las dotze de la nit del dimars de carnestollas. En aquell moment en que l' héroe de la broma acabava de finir y un periodo de tristesa succehia al bull de las disbauxas, encare se sentian pèls carrers alguns tochs de timbal; y 'ls ofegats crits d' alguna màscara, darrers badalls d' un carnestollas que 's resistia á morir, ressonavan en lo carrer de Mendizábal.

Meditant y recullint ab tristesa las últimas notas d' aquella gatzara, me 'n anava cap á casa, plantentme de lo desanimat que pera mi s' havia mostrat lo carnaval, puig desde 'l *piropo* que 'm tirá una màscara al dirme *lleig* ningú més se m' havia acostat, quan véus' aquí que en la cantonada del carrer del Hospital apareix una dona pero ¡quina dona! una ninfa de formas encantadoras, de cabell rós, vestida ab un elegant traje de *mascata* y ensenyant son ben contornejat peu empresonat dins d' una estreteta polaca de satí.

Me mira, allarga 'l cap pera distingirme millor y al trobarme frech á frech d' ella:

—Que has tardat—me diu ab una resolució com si realment fos á mi á qui esperés ó busqués.

—Me sembla que t' has enganyat... ¿A qui esperas?

—Al meu marit—digué baixant gradualment la veu, y procurant amagar una riatlla afegí:

—Res, tu m' acompanyarás, aném...

Sense saber com, son delicadíssim y tornejat bras s' enllassá ab lo meu y en amorosa parella nos encaminarem cap á la Rambla.

Lo bullici estava en son plé en lo centro de la ciutat comptal.

Aquellas collas de animadas màscaras que entorn d' algun soció s' agrupavan cantantli quatre ximplessas, me féu despertar com d' una especie de somni, y renaixen en mi l' ilusió que s' havia apagat al sentir caure per dotze vegadas lo martellet sobre la campana de las horas.

No sabia explicarme á fé lo que 'm passava. Aquella dona, aquellas paraulas, l' estrany enquantre y la encare més incomprendible conquista m' havian deixat com alelat y no sè perque desiljava escapar ab ma desconeguda del bullici que regnava en la Rambla; no sè perque volia ocultarme de las miradas d' aquella reunió.

Ja sento dir á algún maliciós lector:—Está clar, quan se tè una bona conquista, quan s' está acompanyat d' una dona de formas elegants, de rósca cabellera y

sobre tot quan es casada ¡qu' hé m de fer sinó apartarnos tot lo possible del enquantre del marit?

En aquest punt potser que 'ls hi dongui la rahó perque per més que ella vá dirme que no tingues por, que 'l seu home no 'ns coneixeria, no m' agradavan las *filacions* que d' ell m' anava dant, y que á jutjar per las noticias que m' anticipava devia esser més ferós que en Villaverde y més lleig qu' en Pidal.

II.

Lo sereno cantava las duas de la matinada.

—Pero, dona, aquí ningú 'ns véu, ja pots treuret la careta, 't juro no 't descubriré.

—Impossible; no insisteixis, avuy no pot ser.

—Pero, dona, digam al menos qui ets.

—Una dona.

—Ho soproso, no 'm fassis glatir més. Ván á apagar los llums.

—L' atreviment te perderá. No esbalotis; demà á las quatre frente al Liceo 'm coneixerás. Es inútil que are t' hi empenyis. Cuydat de no moure soroll perque 'm sembla que en aquella taula del recó hi ha 'l meu marit.

—¡Que has dit!—vaig respondre sobtadament y dirigint una mirada de terror á un grupo d' homes que en una taula del restaurant Martin estaban mirantnos fit á fit.

—Si que ho es—respongué la màscara.—Vesten que 'm sembla que ell nos ha conegut. Demà á las quatre davant del Liceo; no faltis.

—Pero, dona, no temis...

—Tú vols perdrem, fuig ó 't deixo.

Després de tot, lo temor de morir en quaresma me féu abandonar lo restaurant no sense pagar lo compte y refermar la cita ab la mèva desconeguda conquista, per l' endemà.

Las tres del matí marcava 'l rellotje del Liceo.

III.

Eran las quatre de la tarde del dimecres de cendra. Los habitants de la comptal Barcelona sortian del bulliciós casco de la ciutat anant á celebrar l' enterro del Carnaval. Sols per los carrers de la deserta capital rondavan alguns grupos d' encaputxats, que entonant monótonas causions aumentavan la tristesa que ja en si se notava aquella tarde á Barcelona.

Un cotxe parava á n' aquest' hora á pochs passos del Liceo.

Un servidor de vostés vaig obrir la portelleta de la berlina y dihent al cotxero que estigués al aguayt de quan jo hi anés ab una dona pera empendre á marxas dobles l' escapada, vaig dirigirme cap als pórtichs del gran teatro.

No hi havia ningú.

Lo temps passava més depressa de lo que jo volia, enduhentse mas ilusions. ¿Perqué ocultarho? Comensava á temer no hagués sigut victima d' un engany pero ¡cal ni pensarho. Aquell tó ab que 'm digué las paraulas, no, vaja, ella no podia fallar... ¡Quan menos me hauria passat recadol!

Tocavan dos quarts de cinch.

Me neguitejava y comensava á concebir lo propósit d' anármen, quan de cop sento una veu que ab sarcástica riatlla diu:

—Si, noys, es aquest. Ahir me vá pagá 'l sopar prenentme per dona.

Y entre mitj d' una estrepitosa riatlla llensada per un grupo de bordegassos que 'm rodejavan, vaig abandonar á corre cuyta 'l lloch de la cita.

J. REIG Y V.

LO GRABAT D' AQUEST NÚMERO.—FUALDÉS

Tal es lo titol del drama que de alguns dias ensá vé representantse en lo teatro del *Tivoli*, y que á jutjar per l' éxit que alcansa, es de creure que figurará en lo cartell una llarga temporada.

L' assumpto ja d' ell prou interessant acaba de serne, per estar basat en lo terrible crim comés en la persona del recte magistrat Fualdés, de tal manera, que tots, ó bè casi tots los accidents y situacions culminants del drama son històrichs.

Com que estém segurs de que la majoria dels nostres lectors han de veure 'l representar, prescindim de fer un extracte de son interessant argument, deixantlos lo gust de la sorpresa. Mes ab tot, debém consignar que *Fualdés*, dintre del género melodramàtich, es una obra apreciable, que tè un fi moral, tota vegada que en ella se demostra, que per molt que cavilin y fassan los criminals, á la curta ó á la llarga ve que son crim se descubreix y la justicia humana fa sentir son càstich als culpables tant si es alta com si es baixa sa posició social, y ademés está escrita ab sobrietat, dialogada ab garbo, sense que la acció principal se desvihi un punt, no obstant los molts incidents, que figuran en lo desarrollo de son argument.

Los personatjes están ben presentats y las situaciones dramáticas se succeheixen ab tanta veritat, que l' es-

pectador arriba á creure qu' está presenciand un fet real.

Ajuda molt y molt á mantenir aquesta ilusió, la interpretació escelent que ha obtingut per part de tots los actors, baix la entesa direcció del Sr. Tutau. Deu ferse esment especial de la Sra. Mena, que tenint a son carrech un paper antipàtich y repugnant, com es lo de Teresa Bancal, ab tot lo públich, se sent dominat davant de aquella execució perfectament artística que fá qu' en mitj del odi que inspira, no puga menos de aplaudirla y festejarla recompensant lo talent y estudi de la notable artista.

La empresa per sa part ha fet lo que ha pogut, presentant la obra ben vestida y decorada.

Lo grabat que donem en la quarta plana del present número, representa 'l quadro final del acte tercer; quadro mimich executat per la companyia ab notable precisió y ajust y tant interessant que á sa terminació son cridats repetidas vegadas á la escena quants en ell hi prenen part.

La traducció feta per D. Francisco Figueras es mereixedora dels aplausos del públich.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

—«Vos dono gracias, bona nit y fins un altre dia.» Ab aquestas paraulas, curtas y sencillas vá despedirse 'l celebre Gayarre dels seus admiradors, desde 'l balcó de casa seva, la nit del dilluns, després de haver alcançat la ovació més gran que s' ha tributat á Barcelona á cap artista. Vá ser alló de mitja hora de aplaudir, fer voleyar mocadors y banderas espanyolas á invadir lo públich l' escenari, per abressar al héroe de la festa entre transports d' entusiasme. Després un grupo numerós vá acompanyarlo fins al seu domicili, triunfalment. Vaja, Sr. Gayarre; aixó es massa... robarnos lo cor després de haverse 'ns endut lo portamoneda!

Lo dia avants tant ell com la simpática Borghi Manno nos havian entusiasmat ab lo *Mefistófele*. No havia anat tant bè 'l *Faust* cantat á benefici del mateix Gayarre. Vá ser veritablement un *Faust* bastant *infaust*. Pero l' ovació del dilluns vá eclipsarho tot.

Y are s' ha posat *Mignon* per debut de la Sra. Guercia (llegeixin *guerxa*) qu' es una xicota molt caya, encara que com á cantant li falta práctica. Los demés artistas regulars y 'l conjunt desigual. Ja procurarem rescabarnos ab en Maurel que ja fá alguns dias que 'l tenim á Barcelona.

En lo *Bon Retiro* han fet lo *Roberto il Diavolo*. En Perelló es un empresari que ho enten; pero es una mica mesquinet ó sinó que ho digan aquellas sel bolaras del acte tercer que han de seduhir al tenor. Home de Deu, ¿no podrian ser 10 y ab aquest refors no semblaria que jugan á puput? ¡Y després aquells coros! ¡Pobres! Se 'n veuen un embull tant poquets de cantar una operassa com aquella y particularment las donas, vull dir senyoras (que no se 'n ofenguessen). Total son 9, y quinas véus: al segon acte cada dia las xiulan.

Are aném als caps grossos: la Sra. Kottas, real mosca, bastant bè. La Irigoyen no tè prou alé; pero 's fá aplaudir. L' Ugollini després d' ensejar tres dias tarde y vespre, á la primera funció estava cansat y á la segona ronch; pero per aixó es lo mateix home de quan cantava dos anys enrera al Principal. Lo 'Sbordini en lo paper de Beltramo féu tot lo possible per treure 'n partit; pero que hi fará ¡pobre xicot! si no tè las notas graves, més que quedarlas á deure. Ademés ha de tenir present que si 'l dimoni tè mals instints, no tè instints ordinaris. L' orquesta no dona color á res; pero prou feyna ha tingut lo mestre Camaló en concertar aquell desgavell.

L' obra ha sigut posada regularment: los dimonis del acte tercer fins gastan elásticos. Lo Rembaldo á mans de 'n Blach está bè y 's fá aplaudir. També hauria de aplaudirse al Sr. Tarrida, pero no pèl ball, sino per haver triat bailarinas macas.

En fi un *Roberto* per dos raleis que per tot arreu ne pagarian quatre y ben contents.

Al *Circo* s' han donat algunas funcions de prestidigitació y sonambulisme á carrech del Dr. May y de la senyoreta Zanardelli, las quals funcions tenen alguna novetat.

La *relliscada* 's titula una pessa en un acte del Sr. Riera y Bertrán estrenada á *Romea*: de cap manera l' éxit es una relliscada, perque sobre estar ben escrita y presentar un argument encare que senzill ben coordinat, se fá aplaudir pèl públich que l' escolta ab gust.

N. N. N.

UNA NINA.

Conech una nina
tan maca y bufona,
tant fina,
plena y rodonxona,

tant quieta y divina...
que no crech que hi hagi milló á Barcelona.

Aquell que la mira
babau si detura,
s' hi encanta;
l' exalta y l' admira
aquella figura
per lo bèn formada per sa bona planta.

Entre altres posada
fá més bon efecte;
ressalta
bèn neta y mudada,
sens ni un sol defecte;
puig rés l' hi fá nosa, ni rés li fá falta.

¡Y tant senzilleta!
¡tant poch pretenciosa!
no s' pensa
ni s' créu ser maqueta,
ni ser gens preciosa:
no escolta alabansas, ni sent cap ofensa.

Un etern sonris
sos llabis de rosa
exhalan
y sonrient aixís,
veyentla, s' hi gosa.
No té comparansa; ni 'ls àngels l' igualan.

Per molt qu' enamori,
ningú la demana;
mes ella
no 's veu que s' anyori
passant la senmana
tancada y guardada per sa negra estrella.

Es freda, ignocenta,
no s' mou may del puesto...
¡qu' estranya!
Esclava y contenta
rés diu (per supuesto)
y ab lo que val ella la gent molt s' hi enganya.

No sopa, no dina,
ni béu, aturada,
cap dia...

de cera es la Nina
fa temps exposada
en una botiga de quincalleria.

PEPET DEL CARRIL.

ESQUELLOTS.

Se n' ha anat en Gayarre y no ha pogut posarse l' ópera tantas vegadas anunciada *Don Giovanni*.
Y sempre pèl mateix motiu: sempre *por falta de ensayos*.

Si al menos nos haguessen compensat cantant la partitura inédita del mestre Mancinelli... ¿Ah, no sabian que l' actual mestre del Liceo tenia un' ópera inédita?
Donchs si senyors, y per lo vist se titula *Don Michaele*.

Los filarmónichs ab aquest arreglo s' haurían contentat pensant: dígalí Mozart, dígalí Mancinelli; dígalí Joan, dígalí Miquel.

¡Olé, per la gracia barcelonina!
Perque si 'ls terremotos desde las Alpujarras se 'n van á la Serra Morena y la cap-giran, no s' haurá perdut res enterament baix lo punt de vista pintoresch.
A Barcelona tenim una verdadera sucursal de la Serra Morena.

O sino que ho digan los robos que 's veuen cada dia, y sobre tot l' assalt que ganivet y pistola en mà van sufrir un pare y dos fills de Girona, en lo carrer del Rech, al dirigirse á l' estació de Fransa.

Ja ho veuen: robos en quadrilla al mitj del carrer...

Però encare hi ha més.
L' altre dia un testimoni vá anar á l' Audiencia á declarar y com que plovia duya parayguas.

Lo porter vá observarli que no podía entrar-se á la Sala ni ab bastó, ni ab parayguas, fentli deixá 'l que duya en un recó del cancell.

L' home vá declarar, y vá sortir. Figúrinse si sería gran la seva sorpresa al trobarse ab que 'l parayguas havia volat...

Això á l' Audiencia, es á dir, en lo temple de las lleys.

Però per consol cap com lo que vá donarli un dels porters:

—Miri, vá dirli, fá poch dias que un advocat molt conegut vá deixar aquí mateix un magnífich bastó, y també van robarli.

Y després dirán de la Serra Morena! No, això es més que moreno. Un castellá diria que fins passa de *castaño oscuro*.

La qüestió del *modus vivendi* ab Inglaterra preocupa justament á tot lo país productor.

Però no tingan por, ja 's fará tot lo possible perque l' industria nacional siga entregada als inglesos lligada de péus y mans.
¡Quinas hasanyas!

A Olot han posat ja la primera pedra de una iglesia y convent de frares caputxins.
Com en temps de Carlos II: arruinar la industria y fomentar los frares.
¡Pobre Espanyal

Hem rebut un elegant folleto, en vers castellá, degut á la ploma del nostre antich colaborador Sr Gomila, titulat *Dos pecadoras*. Es un treball de gran alcans y de molta intenció, escrit ab notable soltura. Per si volen llegirlo,—lo qual no 'ls doldrá gens,—sápigán que val 2 rals y que 's ven á ca'n Lopez.

A propòsit de publicacions.
Sabém que adelanta rápidamente la impresió de la nova obra del nostre amich lo popular poeta C. Gumá, *Mil y un pensamientos*, y qu' es fácil que surti á llum d' un moment al altre.

Lo popular poeta D. Frederich Soler, nos ha favoregut ab un exemplar esmeradament imprés del drama *Sota terra* que continúa representantse ab éxit en lo Teatro Romea.
L' hi agrahim l' atenció.

Senyors de la Reparadora: ¿volen fer lo favor de dirme fins á quan ha de durar la costum que han adoptat de sortir pèls carrers cada diumenje á cantar lo rosari de la aurora?

La gent que practiquém tota la senmana la santa religió del treball, quan vè 'l diumenje, 'ns llevém tart, y es un abús que vostés vingán á trencarnos lo son, en nom de una religió, que imposa 'l reculliment com á práctica, y que no prescriu que tinga de anarse pèls carrers á fer alardés intempestius.

¿Es que realment desitjan que tot això s' acabi com lo *rosari de la aurora*?

Un periódich conta la següent escena:
Se presenta un bateig á una parroquia, en lo moment en que 'l sagristá anava á cumplir un encàrrech. Lo sagristá passa avis al rector, dihentli:

—¿No véu? Are que anava á buscar hostias vé un bateig.

Y 'l reverendo, tot cremat, exclama:
—¡Malehit siga 'l bateig!

D' aquí en avant será necessari posar á la porta de todas las rectorias, un rétol que diga:
«No se permite blasfemar en este sitio.»

Lo bisbe ha manifestat á las confrarias y congregacions que 's dedican á certa classe d' espectacles, que aquest any veuria ab gust que 's restablissen totes, pero totes enterament, las profesions de Senmana Santa.

Aquí la resposta de aquell noy.
—¿Qué vols ser Pepet, advocat ó metje?
—Ni metje ni advocat.
—¿Donchs qué?
—Cucurulla.

L' empresa del Teatro Real de Madrit ha establert un abono á las audicions telefónicas de las óperas que 's posin en escena en lo que vá de temporada.

De aquest modo 'ls filarmónichs podrán sentir las óperas sense moures de casa seva; pero això sí: l' éxit de una funció estará *pendent de un fil*.

Fins al péu de las tapias del cementiri nou se cometen robos.

Un lladregot vá dirigirse á un senyor y vá demanarli primer un cigarro, després un misto, y ultimament los quartos.

Si en lloch de ser un particular la persona atacada haguès sigut un ministre, hauria pogut demanarli:

Primer un cigarro, després un misto, y després... un estanch.

Barcelona es la segona provincia d' Espanya que fuma més: la primera es Madrit.

Barcelona ab 835,330 habitants ha gastat l' any passat 45 milions de pessetas, mentres Madrit ab 593,775 n' ha gastat 50 milions.

Las demès provincias han gastat relativament molt poca cosa.

Temps ha que ho sabiam: Madrit fuma y las demès provincias escupan.

Prompte comensará la declaració de soldats.
Això 'm recorda una anécdota.

Un quinto molt calavera vá presentarse á la Diputació provincial, ab molt desembrás y preguntant:

—¿Qui talla aquí?
Lo sarjento vá respondre:—Jo.
—Donchs, exclama 'l quinto butxaquejant: dos pessetas á la sota.

TRENCA-CAPS.

XARADA.

I.
Ahi estant en lo mèu *prima*
vaig sentir al principal
soroll de véus y esbalot.
Vaig cridá á un municipal,
y prenent una *hu-dos-terça*
després de mudar l' *hu-dos*,
al moment al pis de sota
vareig corre presurós.
Ab un lladre á brás partit
lo municipal lluytava;
¡sòrt que 'l lladre caigué á terra
de una *prima-dos-tres-quarta!*

PEP DEL SIL.

II.
En una *dos-tres total*
feya la siesta en Maciá,
quan son bon amich Pasqual
tractantlo de despertá
hu la tres-dos li féu mal.

LL. MILLÀ.

ENDAVINALLA.

Sense tenir camas corro,
soch secret y en ocasions
me besan sens tenir cara;
y segons las condicions,
me maleheixen y 'm tiran
y soch causa de rahons.

ORELLUT DEL BRUCH.

SINONIMIA.

En Pau tot á n' en Trabal
perque 'l pobre té *total*.

SANCH Y FETJE.

TRENCA-CLOSCAS.

ARA TÈ SORT.

Si senyors, ara tè sort lo drama qual titol pot formarse ab las anteriors lletras degudament combinadas.

GIROFLÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Nom de dona.
9 2 5 6 7 8 6 — " " home.
3 9 7 1 4 2 — " " "
8 9 7 8 6 — Un personatge antich.
6 7 8 9 — Una moneda.
5 1 2 — Per cusi.
2 9 — Nota musical.
2 — Una lletra.

TRES MORTS VIUS DE REUS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: una vocal.—
Segona: obra de poesia.—Tercera: nom de dona.—
Quarta: membre de aucells.—Quinta: una vocal.

MORX.

GEROGLIFICH.

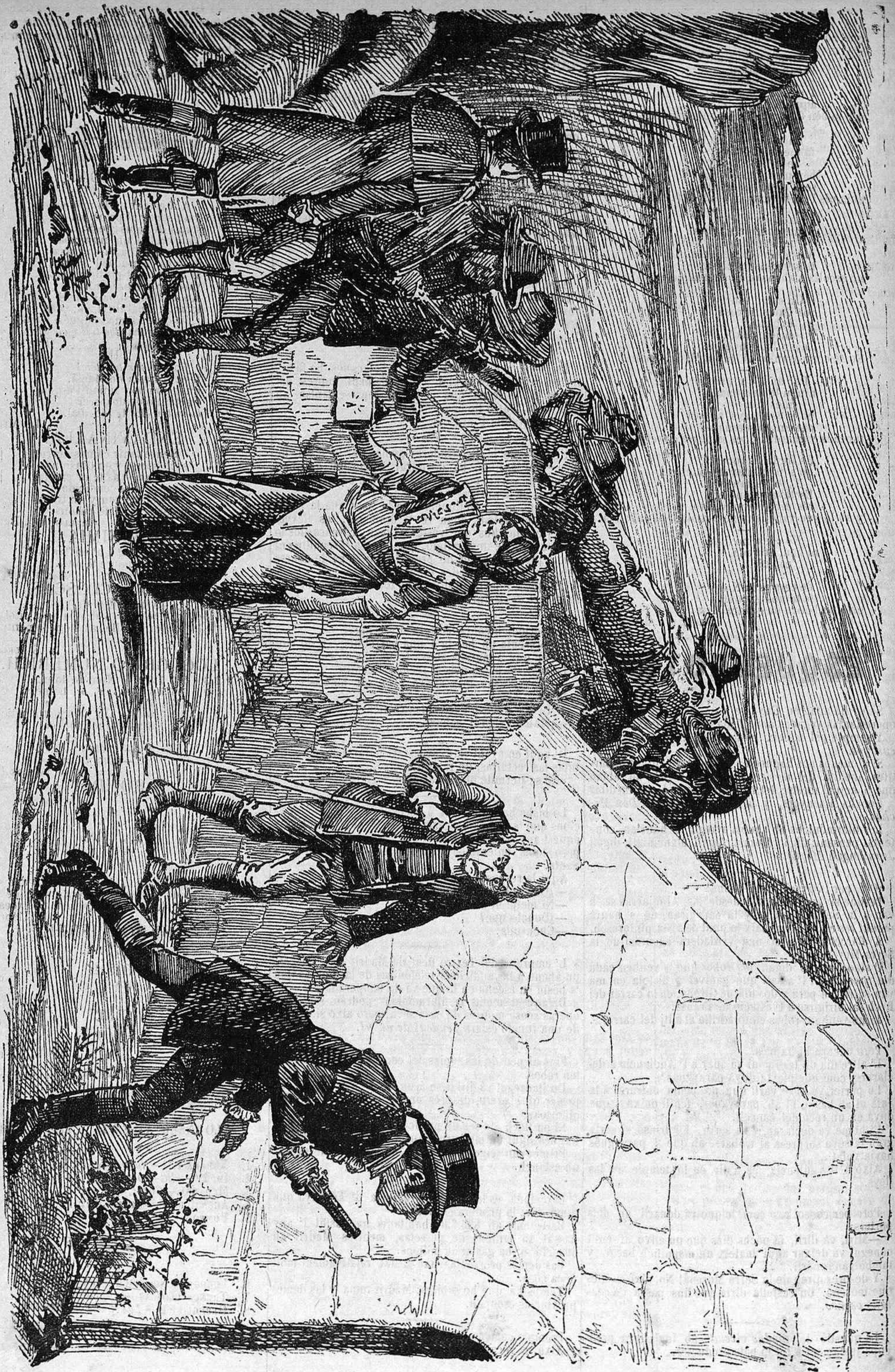
maig
VI
mars
VOS

UN LLEPA-FILS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª.—*No-ve-lla-da*.
- Id. 2.ª.—*Ra-mo-na*.
- MUDANSA.—*Cop-Cup-Cap*.
- ACENTIGRAFO.—*Julia-Julía*.
- ROMBO.—
S
G A T
S A L E R
T E R
R
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Valenti*.
- TRENCA-CLOSCAS.—*Argentona*.
- GEROGLIFICH.—*Las punxas punxan*.

FUALDÉS.—Escena final del acto tercer.